

Centrul de Informare și Documentare privind NATO

Proiectul „Consolidarea capacităților Parlamentului Republicii Moldova în exercitarea controlului asupra sectorului de securitate și apărare”

Controlul parlamentar asupra sectorului apărării naționale. Lecții utile din experiența Parlamentului Estoniei (Riigikogu).¹

Iurie PÎNTEA

Context

Studiul „Controlul parlamentar asupra sectorului apărării naționale. Lecții utile din experiența Riigikogu (Parlamentul Estoniei)” a fost elaborat în cadrul Proiectului „Consolidarea capacităților Parlamentului Republicii Moldova în exercitarea controlului asupra sectorului de securitate și apărare”. Scopul general al proiectului este de a contribui la sporirea eficienței controlului parlamentar prin promovarea cooperării, schimbului de experiență și preluarea bunelor practici dintre Comisia Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică din Parlamentul Republicii Moldova (CSNAOP) și Comisia Apărare Națională din Riigikogu - Parlamentul Estoniei (CAN).

În cadrul proiectului au fost efectuate două vizite reciproce de studiu a membrilor comisiilor menționate: a membrilor CSNAOP în Estonia în luna februarie 2014 și a membrilor CAN în Republica Moldova în luna mai 2014. În cadrul acestor vizite de studii părțile au asistat la ședințe de lucru ale comisiei parlamentare din țara-gazdă, la audierea reprezentanților structurilor de forță și au efectuat vizite la instituții și unități din cadrul structurilor de forță. Constatările și concluziile din aceste evenimente au servit ca bază pentru elaborarea acestui studiu.

Beneficiarii principali ai acestor vizite și studii sunt membrii comisiilor de profil din Parlamentul Republicii Moldova și Parlamentul Estoniei (Riigikogu). Anume acestora le aparține responsabilitatea de a dezvolta și implementa cele mai bune practici și politici pentru eficientizarea controlului asupra sectorului securității naționale, pentru implementarea efectivă a reformelor sectorului de securitate.

¹ Notă: Opiniile exprimate în acest studiu aparțin doar autorului și nu reprezintă neapărat poziția oficială a CID NATO.

1. Atribuțiile constituționale ale Parlamentului în domeniul controlului sectorului de securitate

În conformitate cu **Constituția Republicii Moldova**, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului². Întru exercitarea acestui mandat, Parlamentul are următoarele atribuții de bază:

- a) adoptă legi, hotărâri și moțiuni;
- b) declară referendumuri;
- c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;
- d) aprobă direcțiile principale ale politicii interne și externe a statului;
- e) aprobă doctrina militară a statului;
- f) exercită controlul parlamentar asupra puterii executive, sub formele și în limitele prevăzute de Constituție;
- g) ratifică, denunță, suspendă și anulează acțiunea tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova;
- h) aprobă bugetul statului și exercită controlul asupra lui;
- i) exercită controlul asupra acordării împrumuturilor de stat, asupra ajutorului economic și de altă natură acordat unor state străine, asupra încheierii acordurilor privind împrumuturile și creditele de stat din surse străine;
- j) alege și numește persoane oficiale de stat, în cazurile prevăzute de lege;
- k) aprobă ordinele și medaliile Republicii Moldova;
- l) declară mobilizarea parțială sau generală;
- m) declară starea de urgență, de asediu și de război;
- n) inițiază cercetarea și audierea oricăror chestiuni ce se referă la interesele societății;
- o) suspendă activitatea organelor administrației publice locale, în cazurile prevăzute de lege;
- p) adoptă acte privind amnistia;
- r) îndeplinește alte atribuții, stabilite prin Constituție și legi.

Din câte se observă mai sus majoritatea atribuțiilor de bază ale Parlamentului Republicii Moldova au o legătură directă cu funcția de control parlamentar asupra sectorului de securitate și oferă o gamă largă de instrumente în acest sens. Mai mult ca atât, pe lângă atribuțiile parlamentare tradiționale, comune majorității țărilor europene, Constituția Republicii Moldova mai prevede, în mod expres, atribuții care se referă exclusiv la sectorul de securitate. Astfel Parlamentul Republicii Moldova „aprobă doctrina militară a statului” (art.60.e) și „declară mobilizarea parțială sau generală, starea de urgență, de asediu și de război” (art.60.m).

Totodată, Constituția prevede un șir de instrumente și mecanisme care extind și consolidează responsabilitățile și capacitățile Parlamentului în ceea ce privește exercitarea funcției de control asupra sectorului securității.

² Constituția Republicii Moldova. Art. 60. Adoptată la 29 iulie 1994 de Parlamentul Republicii Moldova.

Printre cele mai importante instrumente și mecanisme în acest sens sunt următoarele:

- Prerogativa Parlamentului de a alege Președintele Republicii Moldova (articolul 78), care conform Constituției este „șeful statului și garantul suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării” (art.77) și deține atribuții cheie în domeniul apărării în calitate sa de Comandant Suprem al Forțelor Armate (art.87) și în domeniul politicii externe (art.86).
- Prerogativa Parlamentului de a examina Programul de activitate al Guvernului și de a oferi votul de încredere programului de activitate și întregii liste a Guvernului (art.98). Această prevedere constituțională atribuie Parlamentului responsabilitatea de a defini/aproba obiectivele generale de activitate a instituțiilor din sectorul de securitate și de a aproba nominal conducători acestor instituții.
- Obligația Guvernului de a prezenta Parlamentului, comisiilor parlamentare și deputaților informațiile și documentele solicitate (art.104).
- Obligația Guvernului și fiecărui membru al acestuia de a răspunde la întrebările sau la interpelările formulate de deputați (art. 105).
- Puterea Parlamentului de a adopta o moțiune prin care să-și exprime poziția față de obiectul interpelării (art. 105).

Astfel, împuternicirile menționate mai sus investesc Parlamentul cu cele mai înalte responsabilități ce țin de sectorul de securitate, stabilesc baza constituțională pentru implementarea funcției de control parlamentar asupra sectorului de securitate și oferă un set larg de instrumente în acest sens.

2. Atribuțiile Parlamentului Republicii Moldova în domeniul controlului sectorului de securitate stabilite în Regulamentul Parlamentului.

În tradiția parlamentelor europene atribuțiile Parlamentului în domeniul controlului sectorului de securitate sunt extinse și detaliate în Regulamentul de activitate al Parlamentului. De obicei, aceste atribuții includ următoarele elemente:

1. Prerogativa Parlamentului de a monitoriza impactul legilor adoptate și de a evalua problemele asociate cu implementarea legilor.
2. Organizarea de audieri sau anchete. Miniștrii și alți funcționari din cadrul executivului vor fi prezenți la sesiunea plenară sau ședința comisiei, atunci când prezența lor este solicitată, oferind Parlamentului informația cerută.
3. Audieri publice cu societate civilă.
4. Ședințe/sesiuni speciale pentru întrebări și interpelări.
5. Solicitarea documentelor din partea Executivului.
6. Verificarea transparenței și eficacității cheltuielilor publice.
7. Solicitarea realizării de audite de către autoritățile competente.

8. Examinarea petițiilor și plângerilor din partea colaboratorilor militari și civili cu privire la sectorul de securitate și apărării.
9. Vizitarea și inspectarea bazelor militare și altor puncte ale serviciilor de securitate, inclusiv a trupelor dislocate peste hotare.

Din analiza prevederilor Regulamentului Parlamentului Republicii Moldova vom constata că funcția de control are o interpretare care este în conformitate cu tradițiile parlamentelor europene și include:

- a) Efectuarea controalelor asupra executării legii, determinarea eficienței acțiunii legii de către comisia permanentă de profil și prezentarea rapoartelor privind executarea legii (Art. 111). În urma controlului efectuat comisia parlamentară trebuie să prezinte recomandări Guvernului și/sau altor autorități publice și, după caz, trebuie să prezinte Parlamentului rapoarte privind executarea legilor, de regulă, după 6 luni de la intrarea în vigoare a legii respective.
- b) Adresarea întrebărilor membrilor Guvernului sau conducătorilor altor autorități ale administrației publice în cadrul ultimei ore de lucru al Parlamentului în fiecare zi de joi, cu excepția ultimei joi din lună (Art.122).
- c) Înaintarea și examinarea interpelărilor prin cereri adresate Guvernului cu solicitarea explicațiilor asupra unor aspecte ale politicii Guvernului ce țin de activitatea sa internă sau externă (Art.125).
- d) Audieri parlamentare a Guvernului în probleme ce țin de activitatea acestuia (Art.126).
- e) Examinarea raportului anual al activității Guvernului în ședința în plen a Parlamentului (Art.127).
- f) Examinarea rapoartelor anuale ale activității altor autorități obligate să prezinte rapoarte anuale în plenul Parlamentului în conformitate cu legislația în vigoare (Art.128).

Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova oferă în principiu toate instrumentele și mecanismele necesare pentru un control eficient în general și pentru un control eficient în sectorul de securitate în special. Aceste instrumente și mecanisme sunt în conformitate cu standardele și cele mai bune practici internaționale.

Totodată, în cadrul cercetării s-a constatat că în utilizarea acestor instrumente și mecanisme există multiple rezerve și curențe, iar în unele cazuri normele juridice stipulate în regulamentul sunt interpretate de membrii Parlamentului mai degrabă ca norme facultative și nu ca norme imperative.

Astfel, de exemplu, în perioada 2013-2014 în ordinea de zi a Parlamentului nu au figurat subiecte ce țin de respectarea Articolului 111 „Efectuarea controalelor și prezentarea rapoartelor privind executarea legilor”. Cu alte cuvinte, „controlul asupra executării legii”, precum și „determinarea eficienței acțiunii legii” care, conform regulamentului, revine „comisiei permanente de profil asistate de Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului” în această perioadă nu au fost realizate.

Pe de altă parte, legislația în vigoare nu prevede termene concrete pentru prezentarea rapoartelor de activitate de către instituțiile din sectorul de securitate. O asemenea situație afectează substanțial controlul parlamentar asupra sectorului de securitate și induce dependența acestuia de așa zisa „voință politică” care în mare parte este o noțiune de conjunctură.

3. Rolul și atribuțiile Comisiei Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică (CSNAOP) în exercitarea controlului asupra sectorului de securitate.

Principalul organ parlamentar responsabil de exercitarea controlului asupra sectorului de securitate este Comisia securitate națională, apărare și ordine publică (CSNAOP). Fiind una dintre comisiile permanente ale Parlamentului, CSNAOP este unul din „organele de lucru ale Parlamentului, creată pentru realizarea activității parlamentare”.³ Din această perspectivă, stabilirea atribuțiilor și domeniilor de responsabilitate ale comisiilor permanente este deosebit de importantă pentru asigurarea eficienței și eficacității Parlamentului în general. Anume la nivelul comisiilor funcția de control parlamentar poate fi exercitată într-un mod mai consistent și eficient.

În conformitate cu legislația națională **atribuțiile generale ale comisiilor permanente** sunt stabilite de Regulamentul Parlamentului⁴. Astfel în conformitate cu Articolul 27 al Regulamentului, comisiile permanente au următoarele atribuții:

- (1) Comisiile permanente examinează proiecte de acte legislative și propuneri legislative în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor, efectuează anchete parlamentare, dezbate și hotărăsc asupra altor probleme, inclusiv din însărcinarea Președintelui Parlamentului, a prim-vicepreședintelui sau a vicepreședinților.
- (2) În probleme ce țin de domeniul lor de activitate, comisiile permanente pot fi consultate de organele administrației publice, de alte organe sau întreprinderi, instituții și organizații, de alte părți interesate. La finele ședinței de consultare, comisiile permanente emit avize consultative cu titlu de recomandare.
- (3) Comisiile permanente emit, de asemenea, avize consultative în vederea asigurării aplicării uniforme a legislației.
- (4) Comisiile permanente pot forma grupuri de lucru din experți și specialiști în materie, reprezentanți ai părților interesate cu care se consultă în activitatea lor.
- (5) Comisiile permanente sunt în drept de a constitui subcomisii, desemnându-le atribuțiile, componența și conducerea. Președintele comisiei permanente informează Parlamentul despre formarea subcomisiei.
- (6) În componența subcomisiei au dreptul să fie incluși reprezentanți ai fracțiunilor parlamentare din cadrul comisiei respective.

³ Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului Nr. 797-XIII din 02.04.1996

⁴ Idem.

(7) În cazul constituirii unei subcomisii pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității autorității publice responsabile față de Parlament, aceasta va informa periodic Parlamentul, în limitele competenței sale, prin intermediul comisiei de profil, asupra activității acestei autorități.

Analiza definirii mandatului comisiilor permanente relevă faptul că Legea ce reglementează atribuțiile comisiilor nu specifică funcții importante ale comisiilor cum ar fi rolul primordial al acestora în procesul de elaborare a legislației în domeniul de responsabilitate al comisiei, rolul comisiei în asigurarea calității cadrului legislativ din domeniu, funcția de control asupra puterii executive în domeniul de responsabilitate, obligația comisiei de a participa la elaborarea politicilor sectoriale, etc. Un asemenea mod de definire a atribuțiilor comisiilor permanente de fapt nu prea conține „motivații” pentru o atitudine pro-activă a acestora în exercitarea controlului parlamentar și asumarea responsabilității pentru situația din sectorul/domeniul atribuit.

În tradiția parlamentară din Republica Moldova **domeniile de activitate ale comisiilor permanente** sunt determinate la începutul mandatului Parlamentului. Astfel, domeniul de responsabilitate al actualei Comisii Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică a fost determinat prin Hotărârea Parlamentului privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului (Nr. 48 din 06.11.2009) și a inclus ...”probleme privind:

- securitatea națională,
- serviciul special sau militar în structurile specializate ale puterii executive ce asigură securitatea națională;
- combaterea criminalității, corupției și terorismului;
- asigurarea ordinii publice și securității circulației rutiere;
- paza și regimul frontierei de stat,
- împuternicirile autorităților publice centrale și locale în domeniul pazei frontierei de stat;
- reforma Forțelor Armate (armata națională, trupele de grăniceri, trupele de carabinieri),
- serviciul în Forțele Armate și serviciul civil (de alternativă),
- protecția socială și juridică a militarilor;
- serviciul special în organele vamale, în sistemul penitenciar și în organele protecției civile și situațiilor excepționale;
- protecția secretului de stat;
- asigurarea cetățenilor cu acte de identitate,
- protecția datelor cu caracter personal.⁵

O asemenea interpretare, pe alocuri foarte largă (ex. probleme privind securitatea națională), iar pe alocuri foarte îngustă (ex. asigurarea cetățenilor cu acte de identitate), a domeniilor de activitate plasează sub „tutela” Comisiei activitatea următoarelor instituții:

⁵ Hotărârea Parlamentului privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului Nr. 48 din 06.11.2009)

- Președinția Republicii Moldova⁶
- Consiliul Suprem de Securitate
- Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene
- Ministerul Apărării și Armata Națională
- Ministerul Afacerilor Interne și structurile subordonate, inclusiv Poliția de Ordine Publică, Poliția Criminală, Poliția de Frontieră, Trupele de Carabinieri, Departamentul Protecție Civilă și Situații Excepționale
- Serviciul de Informații și Securitate
- Centrul Național Anticorupție
- Departamentul Instituțiilor Penitenciare (subordonat Ministerului Justiției)
- Ministerul Dezvoltării Informaționale
- Serviciul Vamal (subordonat Ministerului Finanțelor)
- Serviciul de Protecție și Pază de Stat
- Serviciul Civil de Alternativă.

Această listă de responsabilități și domeniul instituțional de activitate conferă CSNAOP rolul de lider în domeniul elaborării și implementării politicii securității naționale.

4. Evaluarea eficienței exercitării controlului asupra sectorului de securitate de către CSNAOP

Din cele relatate mai sus putem constata că CSNAOP dispune de un set destul de impunător de instrumente și temeuri legale pentru exercitarea funcției de control asupra sectorului de securitate. Evaluarea eficienței exercitării acestei funcții de control presupune examinarea acestor instrumente drept indicatori calitativi.

Cu părere de rău, din analiza informației deschise publicului larg s-a constatat că nu este posibil de măsurat performanța CSNAOP cu utilizarea unui asemenea set de indicatori, dat fiind faptul că nu există urme și memorie instituțională cu privire la conținutul și rezultatele ședințelor comisiei, audierile desfășurate, rapoartele anuale prezentate Comisiei, rapoartele prezentate de comisie Parlamentului, rapoartele prezentate de instituțiile din sectorul de securitate în adresa Comisiei, etc.

Astfel, pe site-ul Parlamentului, nu pot fi găsite procesele verbale ale ședințelor CSNAOP. Totodată, în rubrica „Comisia Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică” sunt publicate niște documente sub denumirea „*Proiecte de Ordine de Zi. Procese Verbale*” ale Comisiei Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică (Anexa 1). Pe site-ul Parlamentului sunt 34 de asemenea documente pentru anul 2013 și 9 documente de acest gen pentru anul 2014 (perioada 01.01.2014 – 02.04. 2014).

⁶ Cadrul legal existent prevede puține cazuri când Președintele Republicii Moldova trebuie să-și argumenteze deciziile în fața Parlamentului. În domeniul de activitate al CSNAOP aceasta se referă la strategia de securitate, doctrina militară, mobilizarea generală, starea de război, situații excepționale.

Analiza acestor documente relevă următoarele:

- Pe parcursul anului 2013 în proiectele de ordine de zi ale CSNAOP au fost incluse 453 de subiecte, dintre care numărul subiectelor „de fond”, adică al subiectelor care în mod expres țin de domeniul direct de responsabilitate a comisiei, a fost de 69, ceea ce constituie 15% din numărul total al subiectelor incluse în proiectele de ordine de zi.
- Pe parcursul anului 2014 (perioada 01.01.2014 – 02.04. 2014) în proiectele de ordine de zi au fost incluse 132 de subiecte, dintre care 13 subiecte „de fond”, ceea ce constituie sub 10% din numărul total al subiectelor incluse în proiectele de ordine de zi.
- În proiectele de ordine de zi au fost incluse mai multe subiecte care contravin atribuțiilor CSNAOP. O asemenea concluzie apare atât din analiza denumirii proiectelor, cât și din analiza conținutului acestora (ex. privind întovășirile pomicole, importul unor autovehicule, privind activitatea farmaceutică, privind modificarea legilor privind protecția mediului înconjurător, comerțul interior, prețul normativ de vânzare-cumpărare a pământului, protecția specială a copiilor, societățile de acțiuni, statutul alesului local, codul fiscal, impozitul agricol, registrul monumentelor, etc.)

Constatări:

Utilizarea noțiunii „Proces Verbal” în proiectele de ordine de zi ale comisiei este incorectă, dat fiind faptul că procesul verbal nu este o listă de subiecte propuse pentru o ședință planificată dar este *„un înscris (cu caracter oficial) în care se consemnează un fapt de natură juridică; act cu caracter oficial în care se redau pe scurt discuțiile și hotărârile unei adunări constituite”*⁷.

Pe site-ul Parlamentului nu sunt publicate procesele verbale ale ședințelor CSNAOP. Astfel, nu este clar dacă ședințele CSNAOP au avut loc, câți membri ai comisiei au fost prezenți și cine dintre aceștia nu a participat la ședințele comisiei, cine a participat la ședințele comisiei în afară de membrii CSNAOP, ce fel de decizii a adoptat comisia, dacă audierile au fost ad-hoc sau planificate.

Absența proceselor verbale ale ședințelor CSNAOP a înrădăcinat practica negativă de a nu consemna cele discutate în ședințele CSNAOP. Această „tradiție” este una contrară practicilor din alte parlamente și, în mod sigur, în detrimentul eficacității și continuității activității Comisiei.

⁷ <http://dexonline.ro/definitie/proces>

Există mai multe tipuri de procese verbale: de constatare (pe formulare tipizate), de predare-primire a unei gestiuni; de consemnare a unei ședințe; de recepție; de casare de compensare;

Practicile limitate de control ale CSNAOP sunt vizibile și atunci când este vorba de articolul 111 din Regulamentul Parlamentului, care stipulează obligațiile de control și raportare ale Comisiei cu privire la implementarea actelor legale. Pe parcursul revizuirii nu a fost găsit nici-un raport și nici-o altă mărturie de acest gen.

5. Diferențe, lecții utile și recomandări pentru CSNAOP din analiza experienței Parlamentului Estoniei (Riigikogu)

- Parlamentul Estoniei chiar de la începutul anului își aprobă planul de activitate, precum și calendarul ședințelor plenare pentru tot anul înainte. Preluarea unei asemenea practici ar fi foarte benefică pentru organizarea activității Parlamentului Republicii Moldova.
- În comparație cu Comisia Apărare Națională din Riigikogu, Comisia Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică din Parlamentul Republicii Moldova nu are un plan de activitate pe termen mediu. Elaborarea și aprobarea unui asemenea plan ar contribui la eficientizarea substanțială a activității comisiei.
- În comparație cu CSNAOP, Comisia Apărare Națională din Riigikogu nu examinează alte proiecte decât cele ce țin de mandatul său. Pe de altă parte CSNAOP examinează practic toate proiectele care urmează a fi aprobate de Parlament. Această practică este una negativă și trebuie schimbată. Comisia trebuie să discute numai subiecte de profil.
- Audierile organizate de CSNAOP sunt în mare parte *ad-hoc*, pe subiecte „fierbinți” și mai puțin conform unui oarecare plan de audieri. În comparație cu audierile organizate de CAN din Riigikogu, la care, în mare parte, sunt invitați experți, profesioniști sau oficiali nemijlocit responsabili de subiectul abordat, la audierile organizate de CSNAOP sunt invitați de cele mai dese ori numai conducătorii instituțiilor. Această practică deseori conduce la o informare trunchiată, condiționată de argumente politice și viziunea partidului, reprezentant al căruia este conducătorul instituției.
- Din participarea la audierile organizate de comisia parlamentară a Riigikogu s-a constatat că acestea pot atinge obiectivele sale numai în condițiile unei bune organizări. În acest context un regulament pentru organizarea audierilor ar fi foarte necesar și util. Scopul acestui ghid ar fi să ofere membrilor comisiei instrumente și repere pentru a analiza starea lucrurilor într-un anumit domeniu.
- În cadrul vizitelor de studii s-a constatat că există o diferență substanțială în atitudinea/raporturile cu reprezentanții opoziției parlamentare. Atmosfera din cadrul ședințelor CAN a fost în mare parte una tehnică, fără discursuri „politice”, cu participarea și interesul tuturor membrilor comisiei, inclusiv al opoziției. În cazul CSNAOP opoziția are un comportament total diferit și participă foarte rar la discuțiile de fond din ordinea de zi.
- În cadrul Riigikogu, ședințele cu discutarea subiectelor secrete se desfășoară în mod obligatoriu într-o sală de ședințe special amenajată în care se interzice categoric intrarea cu echipamente neautorizate, inclusiv telefoane celulare sau oricare alte

aparate de înregistrare a sunetului sau imaginii. Necesitatea implementării unor standarde de securitate de către Parlamentul Republicii Moldova impun amenajarea unei asemenea săli de ședințe.

- Comisia Apărare Națională din Riigikogu are un rol substanțial în procesul de luare a deciziilor. Astfel candidatura Șefului Marelui Stat Major este consultată în prealabil cu Comisia pentru Apărare Națională. Totodată, în conformitate cu Constituția Estoniei, Președintele Comisiei face parte obligatoriu din Consiliul pentru Apărare Națională de pe lângă Președintele țării.
- Spre deosebire de practica existentă în Parlamentul Republicii Moldova, Comisia pentru Apărare Națională are un rol mult mai mare în procesul bugetar. Astfel CAN este comisia de bază în examinarea proiectului bugetului anual al sectorului de securitate și apărare națională. Această situație, în care CSNAOP are o influență minimă asupra procesului bugetar afectează substanțial și chiar discreditează rolul, autoritatea CSNAOP, dar și eficiența controlului parlamentar asupra sectorului de securitate.
- Comisia Riigikogu poate dispune și asigura finanțarea efectuării unor studii și cercetări independente pe subiectele securității naționale, pe care le consideră importante și unde consideră necesară prezentarea unor opțiuni independente, neangajate departamental. Această situație diferă substanțial de situația din Republica Moldova unde informația deseori este „monopolizată”, și oferă numai punctul de vedere al unei instituții.
- În ceea ce ține de participarea contingentelor militare ale Estoniei la operațiuni de menținere a păcii s-a constatat că pentru comisia parlamentară a Riigikogu este foarte important să cunoască situația din zona unde sunt detașate contingentele militare (atât situația contingentului militar cât și situația politică din zona de responsabilitate respectivă). Această cunoaștere facilitează luarea deciziilor de membrii parlamentului estonian. Odată cu detașarea contingentului militar al RM în Kosovo este necesar de a include în acest plan audierea lunară a reprezentanților Ministerului Apărării, eventual cu participarea reprezentanților Ministerului Afacerilor Externe, privind mersul desfășurării operațiunii de menținere a păcii și situația din zonă de responsabilitate. Aceste audieri trebuie să fie tehnice și profesioniste. Totodată, este demnă de urmat și practica vizitelor periodice efectuate de membrii Comisiei Apărare Națională la contingentul militar național implicat în operațiunea de menținere a păcii.

Sinteza subiectelor de pe ordinea de zi
a Comisiei Securitate Națională. Apărare și Ordine Publică

Data	PV Nr.	Total subiecte	Subiecte de fond	Subiectele din proiectul de ordine de zi indicate ca subiecte de fond ale CSNAOP
2013				
24.01.13	1	22	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul de Lege (PL) pentru modificarea și completarea unor acte legislative <i>Nr.3004 din 11.12.12 (raport)*</i> 2. PL pentru modificarea și completarea unor acte legislative <i>Nr.3148 din 21.12.12 (raport) *</i> 3. PL pentru modificarea și completarea Legii privind regimul străinilor <i>Nr.761 din 12.04.12 (spre respingere) *</i> 4. Examinarea dosarelor candidaților la funcția de membru al Colegiului Centrului Național Anticorupție (decizie)
06.02.13	2	17	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Audierea conducerii SIS 2. PL privind Codul de Conduită a angajatului Centrului Național Anticorupție <i>Nr.3178 din 25.12.12 (raport) *</i> 3. <u>Interviu cu candidatul la funcția de membru al Colegiului Centrului Național Anticorupție (decizie)</u>
13.02.13	3	21	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. PL pentru modificarea legii privind prevenirea și combaterea criminalității informatice <i>Nr.13 din 31.01.13 (raport) *</i> 2. <u>Examinarea propunerilor membrilor comisiei privind planul de activitate a CSNAOP pentru sesiunea de primăvară 2013</u> 3. Conferirea distincțiilor de stat (aviz)
20.02.13	4	16	5	<ol style="list-style-type: none"> 1. PL pentru modificarea art.12 din legea cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat <i>Nr.51 din 07.02.13 (raport) *</i> 2. PL pentru completarea și modificarea legii cu privire la Centrul Național Anticorupție <i>Nr.2992 din 11.12.12 (raport) *</i> 3. PL pentru completarea și modificarea legii cu privire la Centrul Național Anticorupție <i>Nr.33 din 01.02.13 (raport) *</i> 4. <u>Examinarea propunerilor membrilor comisiei privind planul de activitate a CSNAOP pentru sesiunea de primăvară 2013</u> 5. Conferirea distincțiilor de stat (aviz)
27.02.13	5	14	1	Audieri <i>(subiectul audierilor și instituțiile audiate nu sunt indicate în proiectul de ordine de zi)</i>
06.03.13	6	10	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Audierea raportului de activitate a Serviciului de Informații și Securitate pentru anul 2012 2. Audierea raportului de activitate a Serviciului de Informații și Securitate privind aspectele strategice de reformare a SIS 3. PHP privind aprobarea uniforme și însemnelor distinctive ale colaboratorilor Centrului Național Anticorupție <i>Nr. 3179 din 25.12.12 (raport) *</i> 4. PL pentru modificarea Legii privind prevenirea și combaterea criminalității informatice <i>Nr.13 din 31.01.13 (raport) *</i>
13.03.13	7	12	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. PHP privind aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru 2013-2017 și Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. <i>Nr.74 din 18.02.13 (raport)</i>

				<p>2. PHP privind aprobarea uniforme și însemnelor distinctive ale colaboratorilor Centrului Național Anticorupție. <i>Nr. 3179 din 25.12.12 (raport)</i></p> <p>3. PL pentru modificarea Legii privind prevenirea și combaterea criminalității informatice. <i>Nr.13 din 31.01.13 (raport)</i></p>
27.03.13	8	22	1	1. Prezentarea informației privind executarea legii cu privire la protecția martorilor și a altor participanți la procesul penal (Inspectoratul General al Poliției)
03.04.13	9	16	2	<p>1. Prezentarea informației privind executarea legii cu privire la protecția martorilor și a altor participanți la procesul penal (<i>Ministerul Afacerilor interne, Procuratura Generală</i>)</p> <p>2. PL pentru modificarea și completarea legii privind actele de stare civilă. <i>Nr.120 din 15.03.13 (raport)</i></p>
10.04.13	10	12	3	<p>1. PL pentru modificarea și completarea legii privind actele de stare civilă. <i>Nr.120 din 15.03.13 (raport)</i></p> <p>2. PL pentru modificarea și completarea unor acte legislative. <i>Lectura II. Nr.1712 din 18.07.12 (raport)</i></p> <p>3. PL pentru modificarea art.27 din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază. <i>Nr.305 din 08.02.11 (raport)</i></p>
17.04.13	11	10	4	<p>1. Prezentarea informației de către Procuratura Generală privind rezultatele investigației procedurii de comercializare a lotului de armament</p> <p>2. Prezentarea informației de către Procuratura Generală privind raportul Comisiei de anchetă pentru elucidarea modului de administrare de către organele abilitate a incidentului din 23.12.12 din Pădurea Domnească</p> <p>3. Prezentarea informației de către Procuratura Generală privind stabilirea componenței de infrafracțiune în cazul votării și semnării Legii 176 (15.07.10) pentru modificarea și completarea Legii 451 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.</p> <p>4. PL pentru modificarea și completarea unor acte legislative. <i>Nr.3148 din 21.12.12 (raport)</i></p>
24.04.13	12	11	3	<p>1. PHP privind aprobarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru 2013-2017 și Planului de acțiuni. <i>Nr.74 din 18.02.13 (raport)</i></p> <p>2. PL pentru modificarea art.27 din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază. <i>Nr.305 din 08.02.11 (raport)</i></p> <p>3. Prezentarea informației de către centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind raportul de activitate pe anul 2012</p>
30.04.13	13	17	1	1. PL pentru modificarea art.27 din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază. <i>Lectura II. Nr.305 din 08.02.11 (raport)</i>
22.05.13	14	11	1	1. PL pentru modificarea art.27 din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază. <i>Lectura II. Nr.305 din 08.02.11 (raport)</i>
30.05.13	15	1	0	
12.06.13	16	15	1	1. Audierea Raportului privind mecanismele controlului parlamentar asupra sectorului de securitate (I.Pîntea, UNDP)
13.06.13	17	1	1	1. Prezentarea unei informații cu privire la situația curentă din regiunea secesionistă Transnistria (ministerul Apărării, Inspectoratul General de Poliție, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate)
26.06.13	17	19	2	<p>1. Prezentarea unei informații de către Inspectoratul General de Poliție privind activitatea polițiștilor</p> <p>2. PL pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>lectura II</i>) <i>Nr.3004 din 11.12.12 (coraport)</i></p>
03.07.13	18	18	1	1. PL pentru modificarea și completarea legii privind actele de stare civilă. <i>Nr.268 din 14.06.13 (coraport)</i>
09.07.13	20	18	1	1. Moțiune simplă asupra politicilor în domeniul de apărare și militar, activității Ministerului Apărării și a activității ministrului Vitalie Marinuță (aviz)
10.07.13	22	1	1	1. Moțiune simplă asupra politicilor în domeniul de apărare și militar, activității Ministerului Apărării și a activității

				ministrului Vitalie Marinuță (aviz)
11.07.13	22	1	1	1. Moțiune simplă asupra politicilor în domeniul de apărare și militar, activității Ministerului Apărării și a activității ministrului Vitalie Marinuță (aviz)
11.09.13	23	19	2	1. Conferirea distincțiilor de stat (aviz) 2. PHP pentru aprobarea Regulamentului cu privire la Drapelul și Însemnul unic ale Serviciului de Informații și Securitate Nr. 316 din 08.07.13 (coraport)
18.09.13	24	2	2	1. PL pt aprobarea Strategiei protecției datelor cu caracter personal pentru 2013-2018 și PA. Nr.347 din 08.08.13 (raport) 2. PHP privind aprobarea Strategiei de reformare a SIS și planului de acțiuni 2013-2017. Nr.317 din 08.07.13 (raport)
02.10.13	24	24	4	1. PL privind vizele pentru traversarea frontierei de stat Nr.292 din 01.07.13 (raport) 2. PL privind modificarea legii despre regimul străinilor. Nr.365 din 12.09.13 (raport) 3. PL completarea legii cetățeniei Nr.339 din 15.07.13 (raport) 4. PHP aprobarea Regulamentului privind sistemul liniilor telefonice anticorupție Nr.364 din 12.09.13 (raport)
16.10.13	26(?)	10	3	1. PL cu privire la poliție Nr.116 din 14.03.13 (respingere) 2. PL completarea Legii privind frontiera de stat Nr.255 din 14.06.13 (raport) 3. PL completarea legii privind actele de identitate (respingere)
23.10.13	27	6	3	1. PL vize pentru traversarea frontierei de stat (Lectura II) Nr.292 din 01.07.13 (raport) 2. PL privind modificarea legii regimul străinilor (Lectura II) Nr.365 din 12.09.13 (raport) 3. PL completarea legii cetățeniei (LII) Nr.339 din 15.07.13 (raport)
30.10.13	27 (?)	2	2	1. PHP participarea la operațiunea de menținere a păcii în Kosovo Nr.412 din 23.10.13 (raport) 2. Vizita membrilor Comisiei la Departamentul Instituțiilor penitenciare
06.11.13	29	22	1	1. Audierea informației privind siguranța traficului rutier 2012-2013 (MAI, Procuratura Generală)
13.11.13	30	16	1	1. PL pentru modificarea codului contravențional Nr.437 din 05.11.13 (coraport)
20.11.13	30 ?	1	1	1. Vizita membrilor Comisiei la Inspectoratul de Poliție Hîncești
04.12.13	30 ?	22	3	1. Audierea conducerii Departamentului Poliției de Frontieră privind examinarea faptelor expuse în adresarea cetățenilor I.Caldare, I.Gavrilov, V.Volcov 2. Audierea conducerii Serviciului de Informații și Securitate privind examinarea faptelor expuse în adresarea cetățenilor I.Caldare, I.Gavrilov, V.Volcov 3. Audierea conducerii Procuraturii Generale privind examinarea faptelor expuse în adresarea cetățenilor I.Caldare, I.Gavrilov, V.Volcov
11.12.13	31	22	1	1. PL pentru completarea art.4 al Legii privind actele de identitate în sistemul național de pașapoarte. Nr.2393 din 19.10.12 (raport)
17.12.13	34 (?)	22	0	
Total	34	453	69	
2014				
22.01.14	1	21	2	1. PHP privind abrogarea unor hotărâri ale Parlamentului (cu privire la Centrul Național Anticorupție) Nr. 538 din 24.12.13 (raport) 2. PL pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova Nr.258 din 01.11.13 (raport)
29.01.14	1	21	2	1. PHP privind abrogarea unor hotărâri ale Parlamentului (cu privire la Centrul Național Anticorupție) Nr. 538 din

				24.12.13 (raport) 2. PL pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova Nr.258 din 01.11.13 (raport)
05.02.14	2	23	2	1. PL privind semnătura electronică și documentul electronic Nr.533 din 23.12.13 (raport) 2. PL privind modificarea și completarea unor acte legislative (modificări și completări în protecția socială a militarilor prin contract) Nr.3 din 09.01.14 (coraport)
19.02.14	3	22	0	
26.02.14	4	10	2	1. PL modificarea și completarea Legii cu privire la frontiera de stat Nr.428 din 31.10.13 (raport) 2. PL privind regimul articolelor pirotehnice Nr. 541 din 30.12.13 (raport)
05.03.14	5	10	2	1. PL modificarea și completarea Legii cu privire la frontiera de stat Nr.428 din 31.10.13 (raport) 2. PL modificarea și completarea Legii cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal Nr. 60 din 13.02.14 (raport)
07.03.14	6	1	1	1. Audierea conducerii Serviciului de Informații și Securitate și a Ministerului Apărării privind impactul asupra securității naționale al Republicii Moldova (în particular asupra situației curente din regiunea secesionistă Transnistreană) în legătură cu destabilizarea securității regionale.
26.03.14	7	8	1	1. PL privind semnătura electronică și documentul electronic Nr.533 din 23.12.13 (raport)
02.04.14	9	16	1	1. PL cu privire la acordarea de facilități la preschimbarea pașapoartelor de tip ex-sovietic Nr.106 din 17.03.14 (raport)
Total	9	132	13	

- * Proiectul nu este disponibil pe site-ul Parlamentului.
- Proiectele de acte legislative înregistrate până la data de 01.08.2013 în general nu sunt disponibile pe site-ul Parlamentului
- Procesele verbale ale ședințelor comisiilor nu sunt disponibile pe site-ul Parlamentului

Constatări privind agenda de lucru a CSNAOP

Pe site-ul Parlamentului sunt publicate 34 de „Proiecte de Ordine de Zi. Procese Verbale” ale Comisiei Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică pentru anul 2013 și 9 „Proiecte de Ordine de Zi. Procese Verbale” pentru anul 2014 (perioada 01.01.2014 – 02.04. 2014).

Pe parcursul anului 2013 în proiectele de ordine de zi ale CSNAOP au fost incluse 453 de subiecte, dintre care numărul subiectelor „de fond” a fost de 69, ceea ce constituie 15% din numărul total al subiectelor incluse în proiectele de ordine de zi.

În lista subiectelor de fond, pe parcursul anului 2013, în proiectele de ordine de zi ale CSNAOP au fost incluse 9 audieri, 8 ședințe informative, 2 vizite pe teren și 40 de cazuri de examinare a proiectelor de legi și proiectelor de hotărâri ale Parlamentului.

Audieri - 9

1. Audierea conducerii SIS (06.02.13).
2. Audierea raportului de activitate a Serviciului de Informații și Securitate pentru anul 2012 (06.03.13)
3. Audierea raportului de activitate a Serviciului de Informații și Securitate privind aspectele strategice de reformare a SIS (06.03.13)
4. Audieri (fără indicarea subiectului audierilor și instituțiilor auditate) (27.02.13)

5. Audierea Raportului privind mecanismele controlului parlamentar asupra sectorului de securitate (I.Pîntea, UNDP) 12.06.13
6. Audierea informației privind siguranța traficului rutier 2012-2013 (MAI, Procuratura Generală) (06.11.13)
7. Audierea conducerii Departamentului Poliției de Frontieră privind examinarea faptelor expuse în adresarea cetățenilor I.Caldare, I.Gavrilov, V.Volcov (04.12.13)
8. Audierea conducerii Serviciului de Informații și Securitate privind examinarea faptelor expuse în adresarea cetățenilor I.Caldare, I.Gavrilov, V.Volcov (04.12.13)
9. Audierea conducerii Procuraturii Generale privind examinarea faptelor expuse în adresarea cetățenilor I.Caldare, I.Gavrilov, V.Volcov (04.12.13)

Ședințe informative - 8

1. Prezentarea informației privind executarea legii cu privire la protecția martorilor și a altor participanți la procesul penal (Inspectoratul General al Poliției) (27.03.13)
2. Prezentarea informației privind executarea legii cu privire la protecția martorilor și a altor participanți la procesul penal (*Ministerul Afacerilor interne, Procuratura Generală*) (03.04.13)
3. Prezentarea informației de către Procuratura Generală privind rezultatele investigației procedurii de comercializare a lotului de armament (17.04.13)
4. Prezentarea informației de către Procuratura Generală privind raportul Comisiei de anchetă pentru elucidarea modului de administrare de către organele abilitate a incidentului din 23.12.12 din Pădurea Domnească (17.04.13)
5. Prezentarea informației de către Procuratura Generală privind stabilirea componenței de infracțiune în cazul votării și semnării Legii 176 (15.07.10) pentru modificarea și completarea Legii 451 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător (17.04.13)
6. Prezentarea informației de către centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal privind raportul de activitate pe anul 2012 (24.03.13)
7. Prezentarea unei informații cu privire la situația curentă din regiunea secesionistă Transnistria (ministerul Apărării, Inspectoratul General de Poliție, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate) (13.06.13)
8. Prezentarea unei informații de către Inspectoratul General de Poliție privind activitatea polițiștilor (26.06.13)

Vizite în teren - 2

- Vizita membrilor Comisiei la Departamentul Instituțiilor penitenciare (30.10.13)
- Vizita membrilor Comisiei la Inspectoratul de Poliție Hîncești

Pe parcursul anului 2014 în proiectele de ordine de zi au fost incluse 132 de subiecte, dintre care 13 subiecte „de fond”, ceea ce constituie sub 10% din numărul total al subiectelor incluse în proiectele de ordine de zi.

Diferențe de organizare constatate din analiza regulamentelor Parlamentului Republicii Moldova și Parlamentului Republicii Estonia (Riigikogu)

- Regulamentul Parlamentului Estoniei și Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova au o structură și domenii de reglementare în mare parte apropiate.
- În Republica Moldova prima ședință a Parlamentului trebuie să aibă loc în cel mult 30 de zile de la alegeri. În Estonia prima ședință a Riigikogu trebuie să aibă loc în decurs de 10 zile de la anunțarea rezultatelor alegerilor. Spre deosebire de Estonia, unde prima ședință este prezidată de președintele Comisiei Electorale Naționale, în Republica Moldova prima ședință este prezidată de cel mai în vârstă deputat.
- Candidații la funcția de Președinte al Parlamentului Republicii Moldova sunt nominalizați de către fracțiunile parlamentare. În Estonia fiecare membru al Parlamentului are dreptul de a nominaliza un candidat la funcția de Președinte al Riigikogu.
- Revocarea Președintelui Parlamentului în Republica Moldova poate avea loc la cererea fracțiunii parlamentare care l-a înaintat. În Estonia nu există o asemenea regulă.
- În Estonia, vicepreședinții sunt aleși prin vot secret la propunerea membrilor Riigikogu. În Republica Moldova vicepreședinții sunt aleși prin vot deschis, la propunerea Președintelui Parlamentului, după consultarea fracțiunilor parlamentare.
- Spre deosebire de Parlamentul Republicii Moldova, Parlamentul Estoniei este condus de Consiliul de Administrație, format din Președintele Parlamentului și cei doi vicepreședinți. Consiliul de Administrație nu are o legătură prestabilită cu reprezentarea proporțională a fracțiunilor în Parlament.
- Consiliul de Administrație al Parlamentului estonian are un număr mare de atribuții și, adițional, un șir de responsabilități ce țin de problemele europene.
- Atât Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova cât și Consiliul Național de Administrație al Riigikogu au atribuția de a întocmi proiectul ordinii de zi a Parlamentului. În Republica Moldova proiectul ordinii de zi al ședințelor este întocmit cu participarea a 14 membri ai Biroului Permanent, 4 președinți ai fracțiunilor parlamentare și 10 președinți ai comisiilor permanente. În Estonia acest lucru se face de cei trei membri ai Consiliului Național de Administrație.
- În regulamentul Riigikogu este stipulat dreptul membrilor Guvernului de a lua cuvânt în cadrul ședințelor plenare. Regulamentul estonian nu prevede, așa cum face Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova, o zi rezervată pentru întrebările deputaților, la care aceștia să primească răspunsuri orale sau în scris, la fel cum nu conține nici prevederi referitoare la executarea legilor.

- În Regulamentul Parlamentului estonian denumirea comisiilor și drepturile lor sunt stipulate în mod expres, pe când în Republica Moldova lucrul acesta este decis de către Biroul Permanent.
- În Estonia absența fără motiv la solicitarea comisiei, neprezentarea documentelor/informației sau refuzul de a răspunde la întrebări sunt sancționate cu o amendă cu mărimea de pînă la 300 de unități convenționale.
- Parlamentul Republicii Moldova este structurat în 10 comisii permanente și fiecare parlamentar poate fi membru al unei singure comisii. În Riigikogu există 11 comisii, dintre care una este Comisia Afacerilor Uniunii Europene, care are un statut special, iar ședințele acesteia se desfășoară în zile diferite de ședințele comisiilor ordinare. Președintele și vicepreședinții Riigikogu pot fi membri ai Comisiei Afacerilor Uniunii Europene.

Criteria	Republica Moldova	Estonia	Constatări
Structura regulamentului	<ul style="list-style-type: none"> - Titlul I: 3 capitole - Titlul II: 14 capitole; - 34 pagini; - 150 de articole 	<ul style="list-style-type: none"> - 20 de Capitole: unele fiind împărțite în diviziuni; - 32 pagini; - 159 articole; 	<ul style="list-style-type: none"> - În comparație cu Regulamentul Parlamentului estonian (20), regulamentul Parlamentului Republicii Moldova are 17 capitole; - În regulamentul Parlamentului Republicii Moldova Biroul Permanent fracțiunilor parlamentare sunt abordate în capitolul despre constituirea Parlamentului, pe când în Regulamentul Riigikogu aceste subiecte sunt reflectate în capitole separate. - În Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova lipsesc capitolele care se referă la procedurile legislative privind afacerile europene.
Constituirea și funcționarea Parlamentului	<p>Prima ședință: în cel mult 30 de zile de la alegeri, dacă au fost aleși cel puțin 2/3 din nr. total de deputați aleși, la convocarea Președintelui Republicii Moldova;</p> <p>Ședința de constituire a Parlamentului: prezidată de cel mai în vârstă deputat, ulterior, după alegere, de președintele sau de unul din vicepreședinții Parlamentului;</p> <p>Președintele ședinței oferă cuvânt președintelui Curții Constituționale pentru prezentarea raportului privind rezultatele alegerii Parlamentului și validarea mandatelor deputaților aleși;</p>	<p>Prima ședință: timp de 10 zile după anunțarea rezultatelor alegerilor;</p> <p>Ședința de constituire: este deschisă de către Președintele Republicii, dar (pct. 2), este prezidată de președintele Comisiei Electorale Naționale sau adjunctul lui, pînă la alegerea Președintelui Parlamentului;</p> <p>Imediat după deschiderea primei ședinței a Riigikogu, membrii Parlamentului depun jurământul: cel mai în vârstă deputat îl citește în glas și îl semnează, după care și ceilalți membri ai Parlamentului îl semnează în prezența șefului Curții Supreme;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - În Republica Moldova, prima ședință trebuie să aibă loc în cel mult 30 de zile de la alegeri, în Estonia-în decurs de 10 zile; - Spre deosebire de Estonia, unde prima ședință este prezidată de președintele Comisiei Electorale Naționale, în Republica Moldova prima ședință este prezidată de cel mai în vârstă deputat; - Spre deosebire de deputații din Riigikogu, deputații Parlamentului Republicii Moldova nu depun jurământ.
Alegerea Președintelui Parlamentului, vicepreședinților	<ul style="list-style-type: none"> - Nominalizarea candidaților la funcția de Președinte al Parlamentului: fracțiunile parlamentare - În Republica Moldova este constituită o comisie 	<ul style="list-style-type: none"> - Nominalizarea candidaților la funcția de Președinte al Riigikogu: orice membru al Riigikogu; - Se votează direct, Regulamentul nu prevede 	<ul style="list-style-type: none"> - Spre deosebire de Estonia, unde fiecare membru al Parlamentului poate nominaliza un candidat, în Republica

	<p>pentru efectuare a alegerii Președintelui Parlamentului, care are o serie de sarcini: de a recepționa propunerile de desemnare a candidaților la funcția de Președinte al Parlamentului; de a stabili modelul și textul buletinului de vot, etc.</p> <p>- Alegerea președintelui: prin vot secret, pe toata durata mandatului, fiind candidatul care a întrunit votul majorității deputaților aleși;</p> <p>- Nominalizarea la funcția de vicepreședinte: Președintele Parlamentului, după consultarea fracțiunilor parlamentare, propune candidaturile pentru funcția de vicepreședinte;</p> <p>- Vicepreședinții sunt aleși prin vot deschis;</p>	<p>crearea unei comisii speciale pentru alegerea Președintelui;</p> <p>- Alegerea președintelui: prin vot secret, fiind candidatul care întrunește mai mult decât jumătate din voturile valide. Dacă este nominalizat numai un candidat pentru funcția de Președinte al Parlamentului, atunci acesta intră în funcție numai dacă primește mai multe voturi pro decât contra;</p> <p>- Nominalizarea la funcția de vicepreședinte: după alegerea Președintelui, membrii Riigikogu propun candidații la funcția de vicepreședinte;</p> <p>- Alegerea vicepreședinților: Candidatul care primește mai multe voturi (pentru funcția de vicepreședinte) devine prim-vicepreședinte, iar cel de-al doilea devine vicepreședinte secund.</p>	<p>Moldova Președintele Parlamentului este propus de către fracțiunile parlamentare;</p> <p>- În Estonia vicepreședinții sunt aleși prin vot secret, după ce este ales Președintele, la propunerea membrilor Riigikogu. În Republica Moldova vicepreședinții sunt aleși prin vot deschis, la propunerea Președintelui Parlamentului, după consultarea fracțiunilor parlamentare;</p>
<p>Revocarea Președintelui Parlamentului și a vicepreședinților</p>	<p>- Revocarea Președintelui Parlamentului: înainte de termen, la cererea fracțiunii parlamentare care l-a propus sau a o treime din numărul deputaților;</p> <p>- Revocarea vicepreședinților: pot fi revocați înainte de termen, la propunerea Președintelui, după consultarea fracțiunilor parlamentare, cu votul majorității deputaților aleși. (art. 11)</p>	<p>- Revocarea Președintelui Parlamentului Estoniei: 1. când este ales un nou Președinte al Riigikogu sau cel din urmă își finalizează mandatul;</p> <p>2. când își pierde calitatea de membru al Riigikogu</p> <p>3. cu ocazia numirii în calitate de membru al Guvernului Estoniei;</p> <p>4. din proprie inițiativă, prezentată sub formă de notă la una din ședințele Parlamentului;</p> <p>- Revocarea Vicepreședinților Parlamentului:</p> <p>1. Când este ales un nou vicepreședinte</p> <p>2. în cazul terminării mandatului Președintelui Riigikogu;</p> <p>3. în cazul pierderii calității de membru al Riigikogu;</p> <p>4. din proprie inițiativă;</p>	<p>Revocarea Președintelui Parlamentului în Republica Moldova poate avea loc la cererea fracțiunii parlamentare care l-a înaintat, pe când în Estonia acest lucru nu este posibil.</p> <p>De asemenea, în Republica Moldova vicepreședinții pot fi revocați la cererea Președintelui Parlamentului, dar în Estonia sunt valabile aceleași condiții ca și în cazul Președintelui Parlamentului.</p>
<p>Componența Biroului Permanent al Parlamentului</p>	<p>- Componența Biroului Permanent: Președintele și vicepreședinții Parlamentului (ca membri din oficiu) și alți membri provenind din fracțiunile parlamentare, ținându-se cont de reprezentarea proporțională a fracțiunilor în parlament. În actuala a XIX-a legislatură componența numerică a Biroului permanent al Parlamentului este stabilită</p>	<p>- Componența Consiliului de Administrație al Riigikogu: Președintele Parlamentului și cei doi vicepreședinți.</p>	<p>Spre deosebire de Parlamentul Republicii Moldova, Parlamentul Estoniei este condus de Consiliul de Administrație, format din Președintele Parlamentului și cei doi vicepreședinți;</p>

	<p>in număr de 13 membri: PLDM : 4 Membri PLR: 2 Membri PD: 3 Membri PCRM : 4 Membri</p>		<p>Componența Consiliului de Administrație nu are o legătură prestabilită cu reprezentarea proporțională a fracțiunilor în Parlament.</p>
<p>Atribuțiile Biroului Permanent al Parlamentului</p>	<p>Atribuții asemănătoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pregătește și asigură desfășurarea lucrărilor Parlamentului; - Supune spre aprobare Parlamentului componența numerică și nominală a delegațiilor parlamentare permanente la organizațiile internaționale; - Propune Parlamentului spre aprobare componența nominală a comisiilor permanente, conform deciziilor fracțiunilor parlamentare și cerințelor deputaților - Coordonează activitatea comisiilor permanente; - Întocmește, de comun acord cu președinții fracțiunilor parlamentare și ai comisiilor permanente, proiectul ordinii de zi a ședințelor Parlamentului și îl prezintă - Parlamentului spre aprobare; - Stabilește modul de dezbatere publică a proiectelor de acte legislative, de acumulare, examinare și dezbatere a propunerilor în legătură cu acestea; - Aprobă structura organizatorică și efectivul-limită al Secretariatului Parlamentului, precum și condițiile specifice de salarizare și de compensare a cheltuielilor aferente; <p>Atribuții care se deosebesc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilește obligațiunile membrilor biroului; - Elaborează proiectul bugetului Parlamentului și îl prezintă Parlamentului spre aprobare, împreună cu nota de fundamentare; - Asigură controlul plasării la timp pe site-ul Parlamentului a proiectelor de acte legislative, a ordinii de zi, a stenogramelor ședințelor plenare, precum și a altei informații pasibile de a fi 	<p>Atribuții asemănătoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizează lucrul Parlamentului și asigură administrarea acestuia; - Asigură reprezentarea Riigikogu și, dacă este necesar, stabilește liniile directoare generale pentru călătoriile oficiale în străinătate ale membrilor Riigikogu; - Determină numărul membrilor comisiilor parlamentare, aprobă compoziția acestora, stabilește direcțiile generale de activitate; - Pregătește agenda pentru săptămâna de lucru a Parlamentului; - Stabilește regulile procedurii legislative; - Stabilește structura organizațională a Cancelariei Riigikogu și ratele maxime de salarizare a oficialilor din Cancelaria Riigikogu; <p>Atribuții care se deosebesc:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Decide asupra necesității organizării adunărilor extraordinare ale Parlamentului și stabilește agenda de lucru a acestora; - Stabilește durata deliberărilor pe probleme de importanță națională, persoanele care prezintă raporturi și timpul destinat întrebărilor și comentariilor; - Înregistrează fracțiunile Parlamentului și schimbă compoziția acestora; - Pregătește ordinea întrebărilor pentru timpul destinat întrebărilor; - Determină durata deliberărilor pe chestiuni de importanță națională, persoanele care prezintă 	<ul style="list-style-type: none"> - Spre deosebire de Biroul Parlamentului Republicii Moldova, Consiliul de Administrație al Parlamentului estonian are în responsabilitatea sa și sarcini ce țin de problemele europene, desfășurate într-un capitol aparte, și un număr mai mare de atribuții. - Și Biroul Permanent, și Consiliul Național de Administrație au atribuția de a întocmi proiectul ordinii de zi a Parlamentului. În Republica Moldova proiectul ordinii de zi al ședințelor este întocmit cu participarea a 13 membri ai Biroului Permanent, 4 președinți ai fracțiunilor parlamentare și 10 președinți ai comisiilor permanente. În Estonia acest lucru se face de cei trei membri ai Consiliului Național de Administrație.

	<p>publicată</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aprobă regulamentul privind acreditarea reprezentanților mijloacelor de informare în masă pe lângă Parlament; - Aprobă planurile strategice de dezvoltare a Secretariatului Parlamentului 	<p>raporturi și timpul rezervat pentru întrebări și comentarii;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stabilește procedura de clasificare a documentelor Riigikogu și Cancelariei drept documente de uz intern; 	
<p>Întrebări, interpelări, audieri și rapoarte</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pentru adresarea întrebărilor este rezervată fiecare zi de joi, cu excepția ultimei joi din lună; - Timpul alocat pentru adresarea unei întrebări nu va depăși două minute; - Timpul pentru fiecare răspuns oral nu va depăși trei minute; - Pentru replică se acordă un minut; 	<ul style="list-style-type: none"> - În regulamentul Parlamentului estonian nu este prevăzută o zi anume pentru adresarea întrebărilor; - Pentru fiecare întrebare se acordă un minut; - Pentru replici sunt alocate 2 minute; - Membrii Parlamentului estonian pot adresa întrebări Președintelui Parlamentului în legătură cu anumite subiecte de pe ordinea de zi; 	<ul style="list-style-type: none"> - În regulamentul estonian, nu găsim, așa cum este la noi, o zi rezervată pentru întrebările deputaților, la către aceștia să primească răspunsuri orale sau în scris; - În Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova este menționat faptul că deputații au dreptul să facă interpelări către Guvern, precum și să audieze Guvernul în probleme ce țin de activitatea acestuia, să solicite rapoarte, pe când în regulamentul estonian găsim menționat doar faptul că membrii Guvernului au dreptul de a vorbi la ședința Parlamentului;
<p>Executarea legilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Controlul asupra executării legilor de către organe și persoane competente, precum și determinarea eficienței acțiunii legii revine comisiei permanente de profil, asistată de Direcția juridică a Secretariatului Parlamentului, altor comisii, create în acest scop de către Parlament; - În urma controlului efectuat, comisia parlamentară va prezenta recomandări Guvernului și/sau altor autorități publice, după caz - va prezenta Parlamentului rapoarte privind executarea legilor după 6 luni de la intrarea în vigoarea legii respective; - Parlamentul poate stabili un termen mai redus sau mai mare pentru prezentarea raportului 	<ul style="list-style-type: none"> - În regulamentul Parlamentului estonian nu sunt specificate prevederi cu referire strictă la controlul executării legilor; 	<p>Regulamentul Parlamentului estonian nu conține prevederi referitoare la executarea legilor.</p>

	privind executarea legii.		
Comisiile parlamentare	<p>Permanente: se aleg pe întreaga durată a legislaturii. Numărul comisiilor, denumirea, componența numerică și nominală a fiecărei comisii se va hotărî de Parlament, la propunerea Biroului Permanent; în conformitate cu Hotărârea Parlamentului nr. 48-XVIII din 29.10.2009, Parlamentul de legislatura XIX-a a constituit 10 comisii permanente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comisia administrație publică și dezvoltare regională • Comisia agricultură și industrie alimentară • Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media • Comisia drepturile omului și relații interetnice • Comisia economie, buget și finanțe • Comisia juridică, numiri și imunități • Comisia mediu și schimbări climatice • Comisia politică externă și integrare europeană • Comisia protecție socială, sănătate și familie • Comisia securitate națională, apărare și ordine publică <p>Atribuțiile comisiilor permanente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - examinează proiecte de acte legislative și propuneri legislative în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor, efectuează anchete parlamentare, dezbate și hotărăsc asupra altor probleme, inclusiv din însărcinarea Președintelui Parlamentului sau a vicepreședinților; - Emit avize consultative în vederea asigurării aplicării uniforme a legislației, care nu pot fi folosite ca probe în instanțele de judecată; - Pot forma grupuri de lucru din experți și specialiști în materie, reprezentanți ai părților interesate cu care se consultă în activitatea lor; - Sunt în drept de a constitui subcomisii, desemnându-le atribuțiile, componența și conducerea; 	<p>Permanente: În regulamentul Parlamentului estonian este stabilită clar denumirea, numărul de comisii permanente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Comisia afacerilor Uniunii Europene; 2) Comisia de mediu; 3) Comisia de afaceri culturale; 4) Comisia afacerilor rurale; 5) Comisia afacerilor economice; 6) Comisia constituțională; 7) Comisia de finanțe; 8) Comisia de apărare a țării; 9) Comisia afacerilor sociale; 10) Comisia afacerilor externe; 11) Comisia pentru afaceri juridice. <p>Atribuțiile comisiilor permanente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pregătesc proiecte de lege pentru deliberarea acestora la adunările plenare Riigikogu,; - supraveghează în cadrul câmpului său de activitate exercitarea puterii executive și îndeplinesc alte funcții încredințate de lege sau de o rezoluție a Riigikogu. - Comisia afacerilor UE și comisia afacerilor externe a Riigikogu desfășoară acțiuni ce țin de politica de securitate și politica de securitate a UE, formează în colaborare cu alte comisii permanente poziția Riigikogu în privința proiectelor legislative a UE și formulează o concluzie. Comisia afacerilor UE la fel își exprimă poziția asupra altor activități a UE, la fel comisia dată controlează activitatea Guvernului Republicii în respectarea vectorului politicii UE. 	<ul style="list-style-type: none"> - În Regulamentul Parlamentului estonian denumirea comisiilor este stipulată în mod expres, pe când în Republica Moldova lucrul acesta este decis de către Biroul Permanent; - În Regulamentul Riigikogu sunt stipulate drepturile comisiilor; - În Estonia lipsa prezenței fără motiv la cererea comisiei, neprezentarea documentelor/informației, sau refuzul de a răspunde la întrebări este penalizat cu 300 de unități convenționale. - Comisiile parlamentare estoniene supraveghează în cadrul câmpului său de activitate exercitarea puterii executive și îndeplinesc alte funcții încredințate de lege sau de o rezoluție a Riigikogu În Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova această atribuție poate fi desprinsă din art. 111 privind executarea legilor; - Parlamentul Republicii Moldova este structurat în 10 comisii permanente, și fiecare parlamentar poate fi membru al unei singure comisii. În Riigikogu există 11 comisii; - În Regulamentul Riigikogu, Comisia Afacerilor Uniunii Europene are un statut special, iar ședințele acesteia se desfășoară în zile diferite de ședințele comisiilor ordinare;

	<p>Speciale: Se constituie de Parlament pentru examinarea proiectelor de acte legislative, pentru elaborarea unor proiecte de acte legislative complexe sau pentru alte scopuri, indicate în hotărârea de înființare a comisiei respective. Proiectele de acte legislative elaborate de comisia specială se examinează de comisiile permanente;</p> <p>De anchetă: se înființează la cererea unei fracțiuni de deputați (cel puțin 5 %). Înființarea comisiei are loc cu votul majoritar al deputaților prezenți (art. 36);</p> <p>Atribuțiile comisiilor de anchetă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Citează ca martor orice persoană care dispune de informații despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească la cercetarea cauzei. Nu pot fi citați în cadrul anchetei reprezentanții puterii judecătorești, procuraturii și ai organului de urmărire penală pentru prezentarea informațiilor care ar putea prejudicia corectitudinea judecării cauzelor sau confidențialitatea urmăririi penale; - La cererea comisiei de anchetă, orice persoană care cunoaște vreo probă sau deține vre-un mijloc de probă este obligată să le prezinte comisiei. Instituțiile și organizațiile sunt obligate, în condițiile legii, să răspundă la solicitările comisiei de anchetă; - Pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări, în vederea elucidării adevărului, comisia de anchetă dispune efectuarea de expertize. 	<p>Speciale: Riigikogu formează comisii speciale în baza legii, precum și pentru înfăptuirea unor activități suplimentare, care, la rândul lor, provin din lege sau din acorduri externe;</p> <p>De anchetă: Riigikogu poate să formeze o comisie de investigație cu scopul studierii unor evenimente, ce prezintă un interes public.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comisia de investigație se formează după cerința Riigikogu, în care se stipulează componența, membrii ce pot înlocui fiecare alt membru a comisiei, sarcinile și durata activității. - Comisia de investigație prezintă pentru Riigikogu nu mai rar decât o dată în an un raport inițial despre activitatea sa și, la etapa finală – raport final. <p>De studiu: Riigikogu poate forma comisii de studiu pentru analiza problemelor de importanță sporită.</p> <ul style="list-style-type: none"> - La finele activității comisiei aceasta prezintă pentru Riigikogu un raport al lucrului efectuat. - Comisia Riigikogu are dreptul: <ol style="list-style-type: none"> 1) A cere de la Guvernul Republicii și de la alte instituții statale informație. 2) A cere participarea membrului Guvernului Republicii în ședință cu scopul extragerii informației asupra unor întrebări de care acesta dispune. 3) Să solicite pentru informare și consultație participarea guvernanților și a altor persoane. - Comisia de investigație are dreptul să cheme persoane și să ceară informație sau documente. Documentele cerute trebuie să fie prezentate nu 	<p>- Președintele și vicepreședintele Riigikogu pot fi membri ai Comisiei Afacerilor Uniunii Europene;</p> <p>În Regulamentul Parlamentului Republicii Moldova nu sunt menționate comisii de studiu.</p>
--	---	--	--

Anexa 3**Constatări/comentarii cu privire la procesele verbale de înregistrare/consemnare a ședințelor comisiei parlamentare și exemple din practica Riigokogu**

Utilizarea noțiunii „**Proces Verbal**” în **proiectele de ordine de zi** publicate pe pagina web a Comisiei Securitate Națională, Apărare și Ordine Publică din Parlamentul Republicii Moldova este incorectă, dat fiind faptul că procesul verbal este un înscris (cu caracter oficial) în care se consemnează un fapt de natură juridică; act cu caracter oficial în care se redau pe scurt discuțiile și hotărârile unei adunări constituite⁸. Există mai multe tipuri de procese verbale:

- proces verbal de constatare (pe formulare tipizate);
- proces verbal de predare-primire a unei gestiuni;
- proces verbal de consemnare a unei ședințe;
- proces verbal de recepție;
- proces verbal de casare
- proces verbal de compensare;

De obicei un proces verbal de consemnare a unei ședințe este un document care se întocmește de către secretarii organelor respective sau de alte persoane însărcinate cu redactarea lor. Principalele elemente pe care trebuie să le cuprindă acest tip de proces-verbal sunt:

- antetul documentului (numele firmei, societății);
- denumirea documentului (proces-verbal);
- subiectul „ al ședinței Consiliului de Administrație”;
- data „din 5 iunie 2003”;
- mențiuni prealabile (numele persoanei care a deschis ședința, componența prezidiului, nr. de membri prezenți, absenți, invitați);
- subiectul ședinței: ordinea de zi;
- consemnări: pe scurt din luările de cuvânt și concluziile pe puncte din ordinea de zi (mențiuni cu privire la hotărârile luate); semnătura.

⁸ <http://dexonline.ro/definitie/proces>

Procesele-verbale de ședință se înscriu într-un registru special și se numerează în ordinea întocmirii lor.

Pe site-ul Parlamentului Republicii Moldova nu sunt publicate procesele verbale ale ședințelor CSNAOP.

Astfel, nu este clar

- dacă ședințele CSNAOP au avut loc
- câți membri ai comisiei au fost prezenți și cine dintre aceștia nu a participat la ședințele comisiei
- cine a participat la ședințele comisiei în afară de membrii CSNAOP
- ce fel de decizii a adoptat comisia
- dacă audierile au fost ad-hoc sau planificate

**Exemplu de întocmire a procesului verbal
al ședinței Comisiei Apărare Națională din Parlamentul Estoniei (Riigikogu)**

Ca sursă de referință pentru inițierea și aplicarea practicii de întocmire a proceselor verbale de înregistrare/consemnare a ședințelor Comisiei Securitate națională, Apărare și Ordine Publică din Parlamentul Republicii Moldova poate fi utilizat procesul verbal al ședinței Comisiei Apărare Națională din Parlamentul Estoniei (Riigikogu) din 10 martie 2014. (Vedeți mai jos în limba engleză)

**NATIONAL DEFENCE COMMITTEE OF THE RIIGIKOGU
Session protocol no 203**

Tallinn, Toompea Hill, Monday, 10th of March 2014
Start 11:00, end 13.25

Chairman: Mati Raidma

Recording Secretary: Irene Wedge (consultant)

Participants: Andres Herkel, Tõnu Jul, Lauri Laasi (left 11.35), Tarmo Leinatamm (left 11.35), Marianne Mikko (left 11.35), Aivar Riisalu, Ülo Tulik, Lauri Vahtre, Aivar Engel (Councilor), Elin Pärnamäe (Advisor)

Invited:

Urmas Reinsalu, Minister of Defence
Sven Sakkov, Undersecretary for Defence Policy, Ministry of Defence
Elina Seppet, Head of NATO and European Union Department,

Major General Riho Terras. Commander of Defence Forces,
Lieutenant-Colonel Kaupo Rosin, Intelligence Battalion Commander (pp. 5. and 6. of the agenda)

Agenda:

1. Approval of the weekly work agenda
2. Draft Amendment (No. 579 SE I) to the *National Defence League Act*, Military Service Act and Military Service Act Implementation Act.
3. Annual meeting of the Polish National Defence Committees with NB8 in Vilnius (10-11.04.2014)
4. Other issues
5. The security situation in the region
6. Debriefing on the meeting of the European Union' Ministers of Defence (20-21.02.2014) and the meeting of the NATO Defence Ministers (26-27.02.2014)

1. Approval of the weekly work agenda:

For the Committee' meeting on Monday, 10.03.2014 at 11:00 am:

1. Approval of the weekly work agenda
2. Draft Amendment (No. 579 SE I) to the *National Defence League Act*, Military Service Act and Military Service Act Implementation Act. The rapporteur (s): Aivar Riisalu. Responsible Officer: Elin Pärnamäe
3. Annual meeting of the Polish National Defence Committees with NB8 in Vilnius (10-11.04.2014)
4. Other issues
5. Security situation in the region
6. Debriefing on the meeting of the European Union' Ministers of Defence (20-21.02.2014) and the meeting of the NATO Defence Ministers (26-27.02.2014)

For the Committee' meeting on Tuesday, 11.03.2014, at 14:00

The Defence and Foreign Affairs Committee joint field visit to the *Headquarters* of the Defence Forces
Information regarding participation of the Estonian Defence Forces units in international missions

It Was Decided To:

1. Confirm the weekly work agenda (consensus based).
2. **Draft Amendment (No. 579 SE I) to the *National Defence League Act*, Military Service Act and Military Service Act Implementation Act**
 - The draft law was under discussion.
 - No amendments to the draft were made from the leading committee within the deadline for the amendments.
 - Elin Pärnamäe, Adviser to the Commission, in cooperation with the Ministry of Defence, has prepared the proposed amendments concerning the National Defence Act which are related to the decision by the Riigikogu to adopt on the 29.01.2014 the amendment of the *Defence Forces Organisation Act* and which will come into force on 01.08.2014

- To eliminate the possibility of multiple interpretations to the provisions of the *Defence Forces Organisation Act*, the wording has been specified.

It Was Decided To:

Decisions of the Commission regarding the amendments:

2.1. The title of the draft is amended and named as follows:

" **The Amendment Law of the *National Defence League Act, Military Service Act and other Acts***";

The leading committee of the National Defence Committee: taken fully into account

2.2 To amend the §2 of the draft, changing accordingly the numbering of the subsequent sections, by giving it the following wording:

"§ 2 The Amendment of the *Defence Forces Organisation Act (RT I, 18.02.2014, 3)* shall be amended as follows:

1) paragraph 36, section 1, point 5 will be amended and worded as follows:

"(5) to conduct a background check"

2) paragraph 36, section 2, is amended and worded as follows:

"(2) Collecting and processing of information for the purposes mentioned in section 1, point 4 of the paragraph, will not concern collecting and processing information about an Estonian citizen, except about a person standing as a candidate to the National Defence Forces, is serving or working in the Defence Forces or a person requesting a permission to access the restricted military area of the Defence Forces"

National Defence Committee

Leading Committee: Taken fully into account

2.3 § 5 of the draft (formerly § 4) is amended and worded as follows:

"§ 5. The entry into force of the Act.

(1) This Act shall enter into force in 2014 on the 1st of October.

(2) The provisions of the subsection 2 of this Act shall enter into force on the 1st of August 2014. "

National Defence Committee

The leading Committee: to take fully into account

2.4 To take the proposal into the agenda of the plenary session 19.03.2014 14:00 (consensus).

2.5 To propose to finalize the second reading (consensus).

3. Annual meeting of the Polish National Defence Committees with NB8 in Vilnius (10-11.04.2014)

The invitation to the annual meeting of the NB8 + Poland in Vilnius, Lithuania, 10.-11.04.2014, was discussed

There will be the defense committee chairman Mati Raidma from the Estonian Reform Party faction, Vice Chairman Aivar Riisalu of the Estonian Centre Party faction, Lauri Vahtre, member of the Pro Patria and Res Publica Union fraction, member of the Commission and not a member of a faction Andres Herkel, participating in the meeting.

It Was Decided To:

3.1 To deploy Mati Raidma, Aivar Riisalu, Lauri Vahtre, Andres Herkel and adviser to the head of the secretariat Aivar Engel to the NB8+ Polish Defence Committee meeting in Vilnius from the 10th until the 11th of April 2014 (consensus)

3.2 The travelling expenses to be covered from the budget of the National Defence Committee meant for abroad assignments (consensus).

4. Other issues

Committee's field visits and the invitation from Parliament of Lithuania to the Committee to participate in the Conference on "Cooperation between the parliaments on NATO enlargement", were under discussion.

It Was Decided To:

4.1 To take into account (consensus).

4.2 To transfer the invitation to the Foreign Affairs Committee of the Riigikogu (consensus).

5. The security situation in the region

Urmas Reinsalu, Minister of Defence and Major General Riho Terras, Commander of the Defence Forces gave an overview about the security situation in the region.

A previous briefing to the members of the Commission took place on the 05.03.14 in the Ministry of Defense. Matters concerning the defence of Estonia were also discussed.

It Was Decided To:

5.1 To take into consideration (consensus).

6. Meeting of Ministers of Defence of the European Union (20-21.02.2014) and NATO Defence Ministers (26-27.02.2014). Debriefing

Urmas Reinsalu, Minister of Defense gave an overview about the meeting of the Ministers of Defence of the European Union (20-21.02.2014) and NATO Defence Ministers (26-27.02.2014).

It Was Decided To:

6.1 To take into consideration (consensus).

(digitally signed)

Mati Raidma

Head of the Committee

Irene Kiil

Secretary of the Head of the Committee